

Potrivit art. 84 alin. (2) și (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor complementare aplicate, inclusiv prin sentința Judecătorei Comrat din 15.07.2016, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 4 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul părții vătămate Zotovici Nadejda prejudiciul moral de 35.000 lei, și în folosul statului cheltuielile de judecată în mărime de 386 lei și 1317 lei pentru efectuarea expertizelor autotehince și medico-legale.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material, înaintată de partea vătămată Zotovici Nadejda, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Instanța de fond a constatat că la 2 august 2013, aproximativ ora 18.40, inculpatul Arabadji Fiodor, conducând automobilul „VAZ 21214”, nr. de înmatriculare XXXXX, și deplasându-se pe str. Kotovskogo din s. Cioc-Maidan, r-nul Comrat, pe lângă casa nr. 93, a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, și anume:

art. 3, conform căruia participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului;

art. 39 alin. (1), conform căruia, înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic;

art. 45 alin. (1) p. d), conform căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de situația rutieră, conducătorul trebuie să conducă vehiculul cu o viteză care să nu depășească limita, ținând permanent seama de situația rutieră;

a dat dovadă de neatenție, nu s-a descurcat cu conducerea automobilului, a ieșit la marginea carosabilului, unde a tamponat pietonul Zotovici Nadejda.

În urma loviturii, victima Zotovici Nadejda a primit leziuni corporale sub formă de: - fractură închisă a ambelor oase a gambei drepte, în treimea inferioară, cu o deplasare a fracturii pe lungime și lățime, fractură închisă a oaselor sacrum și pubis în partea stângă cu ruperea a osului coxal de împerechere sacrală, fractura închisă a osului ulnar a antebrațului stâng și treimei inferioare, cu un mic decalaj a fracturii, rană în zona stângă a frontotemporalului, trauma cranio-cerebrală închisă comoție cerebrală, abraziune pe suprafața interioară a gleznei drepte, care a condus la dezvoltarea de șoc traumatic sever, care este periculos pentru viață și pentru această calificare criteriile identificate se referă la vătămarea gravă a sănătății.

Prin aceste acțiuni, Arabadji Fiodor a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale și sănătății.

Tot el, la 2 august 2013, aproximativ ora 19:00, aflându-se pe str. Kotovskogo, s. Cioc-Maidan, r-nul Comrat, fiind șofer al autoturismului VAZ 21214, nr. de înmatriculare XXXXX, cu care a provocat accidentul și anume a tamponat pietonului Zotovici Nadejda, a refuzat să treacă testarea alcoolscoptică, la solicitarea colaboratorului de poliție IP Comrat.

Astfel, Arabadji Fiodor a comis infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (3) Cod penal, ca refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică.

Instanța a reținut că conform rechizitoriului, inculpatul a fost acuzat inițial de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (1) și 264¹ alin. (3) Cod penal.

Ulterior, după efectuarea reexaminării medico-legale, dispusă în baza încheierii judecătorei Comrat din 19.04.2016, de către procuror la data de 13.10.2016 a fost emisă o ordonanță cu privire la modificarea învinuirii în sensul agravării ei, în conformitate cu care inculpatul a fost acuzat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) și 264¹ alin. (3) Cod penal.

Fiind audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuit și învinuit, Arabadji F. a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (1) și art. 264¹ alin. (3) Cod penal.

În instanță, inculpatul a refuzat să dea declarații, folosindu-se de dreptul prevăzut la art. 66 alin. (2) p. 8) Cod de procedură penală.

În susținerea învinuirii, acuzarea a înaintat următoarele probe:

declarațiile părții vătămate Zotovici N., că mergea spre casă, împreună cu soțul și fiica, pe marginea drumului. Ce s-a întâmplat mai departe nu-și amintește, deoarece și-a pierdut cunoștința. I-a fost cauzată o comoție cerebrală puternică, fractură la mâna stângă, fractură a piciorului drept, și osului coapsei stângi, rană de pe față în zona pleoapei, ulterior această rană a fost cusută la spital. După accident, inculpatul aproape în fiecare zi venea și o ajuta cu ce putea. Înainte de 09.12.2013, nu l-a mai văzut. Inculpatul a cumpărat medicamente, pelinci, scutece, a plătit pentru transport, i-a dat 3000 de lei, după prima operație. După a doua operație, inculpatul i-a dat soțului 200 de dolari SUA și a spus ca ei să împrumute de la cineva 200 de dolari SUA, iar când el va avea câștig le va întoarce. Bani nu a mai dat, zicând că datoriile să le restituim singuri. Au fost achiziționate medicamente în sumă totală de 2000 de lei. Inculpatul nu și-a cerut iertare;

raportul de expertiză medico-legală nr. 137 din 12.09.2016, că lui Zotovici N. i-au fost provocate următoarele leziuni corporale: - fractură închisă a ambelor oase a gambei drepte, în treimea inferioară, cu o deplasare a fracturii pe lungime și lățime; - fractură închisă a oaselor sacrum și pubis în partea stângă cu ruperea a osului coxal de împerechere sacrală; - fractura închisă a osului ulnar a antebrațului stâng și treimei inferioare, cu un mic decalaj a fracturii; - rană în zona stângă a

frontotemporalului, traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală; - abraziune pe suprafața interioară a gleznei drepte.

Leziunile corporale specificate, cauzate de acțiunea unui obiect solid sau în urma coliziunii cu un asemenea obiect, ar fi putut fi formate în condițiilor unui accident de circulație ce a avut loc pe 02.08.2013, ce au provocat un șoc traumatic grav, care este periculos pentru viață, și se califică ca vătămare corporală gravă.

În raportul de expertiza medico-legală nr. 125 D din 16.10.2013, concluziile au fost făcute în baza certificatului medical nr. 5890, a bolnavului din staționarul secției traumatologice al IMSP SR Comrat, pe numele Zotovici N., fără aprecierea gravității stării de șoc, respectiv concluzia din raportul nominalizat urmează a fi considerată neîntemeiată.

Prin urmare, nu se va ține cont de raportul de expertiză medico-legală nr. 125 D din 16.10.2013, în partea ce ține de determinarea gradului de gravitate a leziunilor corporale depistate la partea vătămată Zotovici N., dar se va lua în considerație concluzia din raportul de expertiză medico-legală nr. 137 din 12.09.2016.

Probele administrate dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate.

La faza de urmărire penală, inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, având în vedere învinuirea care i-a fost înaintată anterior.

Astfel, inculpatul a recunoscut circumstanțele care au fost puse ulterior la baza învinuirii în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, formulată conform ordonanței procurorului din 13.10.2016 privind modificarea învinuirii în sensul agravării, după obținerea rezultatelor reexaminării medico-legale.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale și sănătății.

Totodată, instanța a reținut că este dovedită vina inculpatului și în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, adică refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Însă, dat fiind că infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, este una ușoară, iar de la comiterea infracțiunii au trecut mai mult de 2 ani, procesul penal urmează a fi încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, conform art. 60 Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, este caracterizat pozitiv, anterior a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, prin sentința judecătorească Comrat din 15.07.2016, că circumstanțe agravante și atenuante nu au fost stabilite,

concluzionând că corectarea și reeducarea ultimului este posibilă fără izolare de societate.

La fel, instanța a constatat că fiind suficientă încasarea în beneficiul părții vătămate Zotovici N. de la inculpat a sumei de 35.000 lei pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune. Mărimea compensației indicate este proporțională cu suferințele morale și fizice cauzate părții vătămate.

De la inculpat mai urmează a fi încasate cheltuielile judiciare, în favoarea bugetului de stat, în mărime de 386 lei și 1317 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor autotehnice și medico-legale.

3. La 29 mai 2017, partea vătămată Zotovici N. a declarat apel, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat de la inculpat prejudiciul material de 11.353,11 lei și moral de 100.000 lei.

Apelanta a invocat că instanța nu a dat o apreciere suferințelor fizice și psihice cauzate prin comiterea infracțiunii. În consecință a pierdut sănătatea, capacitatea de muncă și a devenit invalidă pe tot restul vieții.

Instanța nu a argumentat admiterea doar în principiu a acțiunii civile, în partea încasării prejudiciului material în mărime de 11.353,11 lei.

3.1. Inculpatul la fel a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă și să fie admisă în principiu acțiunea civilă în partea prejudiciului moral.

Apelantul a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2017, cererea părții vătămate privind repunerea în termen a apelului a fost respinsă, iar apelul a fost respins ca fiind depus peste termen.

Apelul inculpatului Arabadji Fiodor a fost respins ca neîntemeiat.

Instanța de apel a reținut că în conformitate cu art. 402 CPP, partea vătămată poate declara apel, în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Din materialele cauzei rezultă că la 20.04.2017 instanța de fond a pronunțat sentința contestată.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 20.04.2015, la pronunțarea sentinței au fost prezenți toți participanții la proces, inclusiv partea vătămată Zotovici N. și avocatul acesteia Jecov N.

Potrivit materialelor cauzei, copia sentinței motivate a fost primită de partea vătămată pe 16.05.2017, iar pe 10.05.2017 și de către reprezentantul ei Jecov N., ce se confirmă prin semnăturile de pe avizurile poștale.

Totodată, partea vătămată a depus apel la 29.05.2017, adică peste termenul de 15 zile prevăzut pentru atacarea sentinței.

Partea vătămată nu a indicat argumente întemeiate privind repunerea în termenul de declarare a apelului, menționând că pe motivul stării de sănătate ea nu a participat la examinarea cauzei, precum și nu a fost prezentă la pronunțarea sentinței, și a primit copia sentinței tocmai la 16.05.2017. Aceste circumstanțe nu și-au găsit confirmare, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată

din 20.04.2017, ea a fost prezentă la pronunțarea sentinței, și în cazul dat termenul de atac al sentinței, conform prevederilor art. 402 CPP, a început să curgă din momentul pronunțării, și anume de pe 20.04.2017.

Deși partea vătămată a afirmat că nu a fost prezentă la pronunțarea sentinței pe 20.04.2017, avocatul părții vătămate și personal partea vătămată nu au depus obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată, conform cărui partea vătămată a fost prezentă la pronunțarea sentinței. Prin urmare, argumentele ultimei sunt nefondate, or, lipsesc careva probe ce confirmă temeinicia motivelor de omitere a termenului de declarare a apelului.

Alte motive întemeiate de repunere în termenul de declarare a apelului, nu au fost prezentate.

Astfel, apelul părții vătămate urmează a fi respins, în legătură cu declararea acestuia peste termen.

Totodată, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal a fost confirmată pe deplin, iar acțiunile ultimului au fost calificate corect de către acuzare și de către instanța de fond.

Instanța de fond just a luat în considerație și a apreciat toate circumstanțele cauzei, inclusiv rezultatele expertizei medico-legale nr. 137 din 12.09.2016, precum și acțiunile procurorului ce decurg din rezultatele acestei expertize. Concluzii expertului indicate în raportul de expertiză medico-legală din 12.09.2016 nu au fost combătute prin careva probe, iar chestiunea privind determinarea gravității vătămării integrității corporale ale părții vătămate nu a fost pusă în discuție. Prin concluziile raportului de expertiză din 12.09.2016 se combate și se constată ca fiind incomplet raportul de expertiză medico-legală nr. 125 D în baza fișei medicale nr. 5890 a bolnavului de la secția traumatologie IMSP SR Comrat, pe numele Zotovici N., deoarece nu a fost apreciată gravitatea stării de șoc a părții vătămate, în legătură cu ce concluzia din raportul de expertiză medico-legală nr. 125 D este neîntemeiată.

Ținând cont de aceste circumstanțe, se reține legalitatea modificării învinuirii, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) și 264¹ alin. (3) Cod penal, ce denotă temeinicia concluziilor instanței de fond.

Participanții la proces luând cunoștința cu rezultatele expertizei din 12.09.2016, nu au solicitat numirea altor expertize, care ar putea combate concluziile acesteia.

De asemenea, este neîntemeiat argumentul apărării că instanța de judecată a respins solicitarea despre necesitatea explicării de către expert a întrebării nr. 6, indicată în încheierea judecătorei Comrat din 19.04.2016, și anume: dacă gravitatea leziunilor corporale, depistate la partea vătămată la efectuarea expertizei medico-legale repetate, diferă de gravitatea leziunilor corporale stabilite în raportul de expertiză medico-legală nr. 125 D, efectuată în perioada de pe 10.10.2013 până pe 16.10.2013 de către medicul legist Topal C., atunci oare pot leziunile corporale depistate la partea la efectuarea expertizei medico-legale repetate, să fie consecința leucirii sau îngrijirii necuvenite a acesteia, deoarece nu există niciun temei de a

pune la îndoială concluzia referitor la determinarea gravității vătămării integrității corporale ce a fost cauzată părții vătămate.

La fel sunt nefondate argumentele inculpatului privind recunoașterea vinovăției în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă, dat fiind că la materialele cauzei sunt prezente probe concludente de vătămare gravă a integrității corporale ale părții vătămate.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată corect a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal.

Totodată, instanța a luat în considerație prevederile art. 1423 Cod civil, potrivit cărui mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

5. Partea vătămată Zotovici N. a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor menționate, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat de la inculpat prejudiciul material de 11.353,11 lei și moral de 100.000 lei.

Recurenta a invocat că instanța de apel a ignorat și lăsat fără apreciere argumentele că în procesul-verbal al ședinței de judecată din 20.04.2017 este greșit indicată prezența părții vătămate Zotovici N.

Respectivul proces-verbal nu este datat cu 20.04.2017, dar cu 20.04.2015.

Însăși din conținutul procesului-verbal rezultă că a fost făcută o greșeală în privința prezenței participanților la proces.

Informația privind prezența părții vătămate în instanță este formulată în așa mod (Zotovici N. a fost citată în modul prevăzut) încât evident se observă că Zotovici N. nu a participat la ședința de judecată din 20.04.2017.

Totodată, faptul neparticipării ultimei la ședința de judecată nominalizată, rezultă din recipisa privind primirea sentinței, potrivit cărei hotărârea a primit-o doar inculpatul, iar părții vătămate i-a fost expediată prin poștă.

Este neîntemeiat argumentul instanței că partea vătămată nu a înaintat obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată din 20.04.2017.

Potrivit art. 336 alin. (5) Cod de procedură penală, președintele ședinței de judecată, în decursul a 5 zile lucrătoare de la data semnării fixată în procesul-verbal, înștiințează în scris participanții la proces despre întocmirea și semnarea procesului-verbal.

Însă, participanții la proces nu au fost înștiințați în modul prevăzut despre redactarea și semnarea procesului-verbal, în legătură cu ce au fost lipsiți de posibilitate de a înainta obiecții în termen.

În conformitate cu art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei. În cazul dubiilor despre prezența părții vătămate în instanță, nimic nu a împiedicat instanța de apel

să verifice înregistrarea audio a ședinței de judecată din 20.04.2017, și să soluționeze chestiunea dată pe fond.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

5.1. Inculpatul la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor menționate, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă și să fie admisă în principiu acțiunea civilă în partea prejudiciului moral.

Recurentul a indicat că potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 137 din 12.09.2016, experții nu au dat răspuns la toate întrebările înaintate, și anume la întrebarea nr. 6 din încheiere, și în legătura cu aceasta a fost înaintată cerere privind trimiterea materialelor experților pentru completarea raportului, însă instanța a respins solicitarea dată.

Instanța de apel nu a dat o apreciere raportului de expertiză medico-legală nr. 137 din 12.09.2016. Respectiva expertiză a fost efectuată în baza raportului de expertiză nr. 125. Însă comisia de experți a modificat gravitatea vătămarilor corporale, ce a dus la înaintarea unei învinuiri neechitabile.

Raportul de expertiză medico-legală nr. 137 din 12.09.2016 este neîntemeiat, astfel că acțiunile urmează a fi încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute acest articol.

În drept, recursul este fondat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursurile ordinare declarate de partea vătămată și de inculpat sunt fondate în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, care prevăd următoarele temeiuri: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul

hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Însă, în recursurile respective, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra cărora motive concrete invocate în apelurile declarate nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, și care ar fi esența circumstanțelor că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. și 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că aceste recursuri nu întrunesc condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al părții vătămate și inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurenți.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și:

a) cu referire la recursul ordinar al părții vătămate (*pct. 5. din decizie*) se reține că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Din materialele cauzei rezultă că sentința integrală a fost pronunțată în condițiile legii, la 20 aprilie 2017, părții vătămate fiindu-i expediată o copie de pe hotărârea motivată (v. 2, f.d. 250).

Astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data pronunțării sentinței integrale, adică din 20.04.2017, și a expirat la sfârșitul zilei de 10.05.2017.

Or, legislația procesual-penală în vigoare, nu condiționează aceste circumstanțe în funcție de prezența sau absența unei părți la pronunțarea sentinței motivate, în cazul în care aceasta a participat la judecarea cauzei pe fond, iar partea vătămată a participat la judecarea cauzei, ulterior depunând o cere de soluționare a pricinii în lipsa ei (v. 2, f.d. 10).

Totodată, apelul părții vătămate Zotovici N. a fost depus la 29 mai 2017, adică peste termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat l-a respins ca fiind declarat peste termen (v. 3, f.d. 6-8, 55-69, pct. 3, 4 din decizie).

Se observă că instanța de apel în mod argumentat și just a constatat că întârzierea menționată nu a fost determinată de motive întemeiate (pct. 4 din decizie).

Totodată, este de reținut că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Deci, termenul de apel este un termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen. În același timp, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, pct. 6.*).

Pe lângă aceasta, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs ordinar sentința în privința căreia partea vătămată nu a folosit calea apelului.

Rezultă că recursul ordinar al părții vătămate Zotovici N. nu are niciun suport legal în aspectul vizat, deoarece apelul tardiv echivalează cu nefolosirea acestei căi de atac (pct. 3. și 4. din decizie).

Prin urmare, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de partea vătămată, or, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, astfel că recursul ordinar nominalizat este unul vădit neîntemeiat;

b) în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al inculpatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (pct. 5.1. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate

cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului și ale părții vătămate, raportul de expertiză medico-legală nr. 137 din 12.09.2016 conform căruia părții vătămate i-a fost cauzată în consecința accidentului rutier vătămare corporală gravă, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele indicând clar și argumentat motivele pentru care au respins probele și versiunile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul inculpatului, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile ultimului a elementelor infracțiunii prevăzute 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității a sănătății (pct. 2. - 5.1. din decizie).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul inculpatului este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei (pct. 5. din decizie).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul inculpatului au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2 – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de inculpat, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii imputate, că și recursul ordinar menționat este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol, în raport cu motivele invocate, sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Zotovici Nadejda și de inculpatul Arabadji Fiodor XXX, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 20 aprilie 2017 și deciziei Curții de Apel Comrat din 19 decembrie 2017, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 iunie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco